

thi i Modsætning til, hvad der er udtalt af den socialdemokratiske Ordfører med Hensyn til dette Lovforslags § 27, maa jeg sige, at det, som slaar en først, er det, at dets Paragraffer har bevaret saa lidt af den sønderjydske Lovs Indhold med Hensyn til Ældstekomiteens eller Kirkeforstanderskabets Kompetence. Hvis man vil undersøge den sønderjydske Lov, vil man se, i hvilken Grad der her er Tale om aandeligt Arbejde fra dette Kirkeorgans Side; her derimod er der blot en lille Antydning af, at hvis et saadant Menighedsraad har Kræfter til det, skal det ikke være noget til Hinder for, at det tager Opgaver op, som ligger udenfor de mere udvortes Arbejder, som regelmæssigt skal paahvile det. Jeg synes, den Ængstelse, man har for, at et Menighedsraad skulde prøve sig frem med Hensyn til et aandeligt Arbejde, er meget mærkelig, navnlig fra en Side, som holder saa bestemt paa, at han til det yderste vil forsvare det aandelige Liv i Kirken, og at det er ham det vigtigste at arbejde paa Selvstændiggørelsen, saa at vi snart kan faa en Adskillelse. Det er altsaa en meget væsentlig Indrømmelse, en Resignation fra Sønderjydernes Side, at Menighedsraadsloven har faaet saa ringe Præg af dette, som den efter det ærede Medlem Hr. Borgbjergs Mening ikke bør have, af det kristelige Arbejde i særlig Forstand.

Jeg skal ikke komme ind paa Formerne for Menighedsraadsvalg, men kun udtrykke min Tilfredshed med, at Forslaget bestemt fastholder, at en Borger som saadan ikke er Medlem af den danske Folkekirke og heller ikke som døbt har de fulde Rettigheder til Deltagelse i Kirkens Styre, saaledes til Deltagelse i Valg; dette maa enhver finde rimeligt, der som det ærede Medlem Hr. Borgbjerg saa stærkt betoner det aandelige Livs Betydning og kræver personlig Selvstændighed og personlig Afgørelse. Et Kristendommen et personligt Anliggende, maa man ogsaa overveje med sig selv, om man vil deltage i det kristelige Menighedsstyre. Kirken vilde miste sin Karakter af Kirke, hvis man ikke fastholder, at naar en Mand skal være Vælger, skal han afgøre med sig selv, om han er klar over, at han nu skriver sig som Vælger paa en Liste, der er ganske forskellig fra en Vælgerliste til almindelig borgerligt, kommunalt Valg. Jeg vil mene, at det er den ringeste Grad af kirkelig Aktivitet, man overhovedet kan gaa med til. Og jeg vil altsaa udtrykke min Glæde over, at man i det mindste har fastholdt denne lille Aktivitet, som tillige med de Bestemmelser, som i øvrigt gives i Lovforslaget, vil gøre det klart for enhver Vælger,

at naar han skriver sig paa Listen, melder han sig til noget, som er af en anden Art end Deltagelsen i et almindelig borgerligt, kommunalt Valg. — Med Hensyn til Præstevalg viser Forslaget en stor Resignation fra sønderjydske Side, idet man er gaaet over til den danske Ordning. Jeg tror for øvrigt, at efterhaanden som man lærte det at kende, saa man, at den Ordning var betydelig bedre, og de Erfaringer, man fik ved Præstevalgene dernede, bestyrkede dem deri. Jeg skal i øvrigt altsaa ikke komme nærmere ind paa Menighedsraadsloven, da den, som sagt, vil blive gjort til Genstand for Omtale fra anden Side. Jeg skal blot tilføje, at Organisationstankerne i den egentlig talt kun er en Bekræftelse af det, vi har nu; kun er der een Videredannelse, og det af økonomiske Grunde, nemlig Provstiudvalgene. Det er nærmere bestemt i Lovforslaget Nr. 91, hvad Formaalet er med disse Provstiudvalg. De stammer fra Sønderjylland, men de er ikke i den Form sønderjydske, at man kan sige, at de minder om Synoderne; tværtimod. Der skete jo, da vi overtog Sønderjylland, ved en provisorisk Foranstaltning, en Omformning af de saakaldte Synodaludvalg til Provstiudvalg, som er af langt jævner og simplere Karakter; men i hvert Fald, saa meget er vist, at Sønderjyderne meget bestemt har holdt paa, at man maa have et saadant Organ til at forvalte de økonomiske Anliggender, og det har vi fulgt i det kirkelige Udvalg. Vi forstod, at noget saadant er rimeligt, da vi netop har været Vidner til, at Menighedsraadene paa forskellig Maade er forbigaaet paa dette Punkt og ikke har evnet at forsvare deres økonomiske Interesser. Blandt andet begik man — som der blev sigtet til af en tidligere Taler —, da vi her i Landet fik Loven om Udstykning af Præstegaardene, en iøjnefaldende Uret mod Menighedsraadene. Det var en Krænkelse af Menighedsraadslovens Bestemmelser; og det glæder mig derfor, at det ærede Medlem Hr. Borgbjerg saa stærkt holder paa, at man maa være klar over, naar der sker noget, der tilsidesætter tidligere Lovbestemmelser. Det synes dog ikke, som om man den Gang fra Socialdemokratiets Side havde nogen Betænkning ved at tilsidesætte Menighedsraadsloven og gribe efter den, som man mente, fede Kage, som Præstegaardene skulde være. Men hvis man nu ogsaa skal til at udstykke Præstegaardene nede i Sønderjylland, saa er Forholdet dér jo anderledes, thi der er det Kirkens lovhjemlede Ejendom. Det er grundlovsmæssigt fastslaet. Det er derfor ogsaa rimeligt, at Lovforslaget her bestemt